

Інститут економіки та прогнозування
Національної академії наук України

Міжнародні екологічні зобов'язання України як виклики для розвитку економіки та енергетики

*В.М. Геєць
О.А. Дячук
О.Ю. Зенюк
В.Е. Лір
Р.З. Подолець*

Український енергетичний форум

Одеса
28 вересня 2017 року

Institute for Economics and Forecasting,
Ukrainian National Academy of Sciences

Зобов'язання України в рамках нової кліматичної (Паризької) угоди

- Згідно з очікуваних національно-визначених внесків (ОНВВ) Україна визначає для себе ціль щодо рівня викидів ПГ, за якою очікує, що такі викиди не перевищуватимуть у 2030 р. 60% від рівня викидів ПГ у 1990 р.
- Сумарні викиди ПГ в Україні у 1990 р. становили 874,6 млн.т CO₂екв., у 2012 р. – 375,4 млн.т.CO₂ екв. (або 42,9% від рівня 1990 р.) (Національний кадастр антропогенних викидів з джерел та абсорбції).
- Україна за роки незалежності через період падіння обсягів виробництва, а надалі за період «декаплінгу» зробила вагомий внесок у скорочення світових викидів ПГ – 10,2 млрд.т CO₂екв.
- Міжнародна спільнота із розумінням поставилася до проблеми невизначеності майбутніх показників розвитку економіки, а відтак і рівня викидів ПГ через анексію АР Крим та проведенням АТО в окремих регіонах Луганської та Донецької областей.

Врахування завдань кліматичної політики

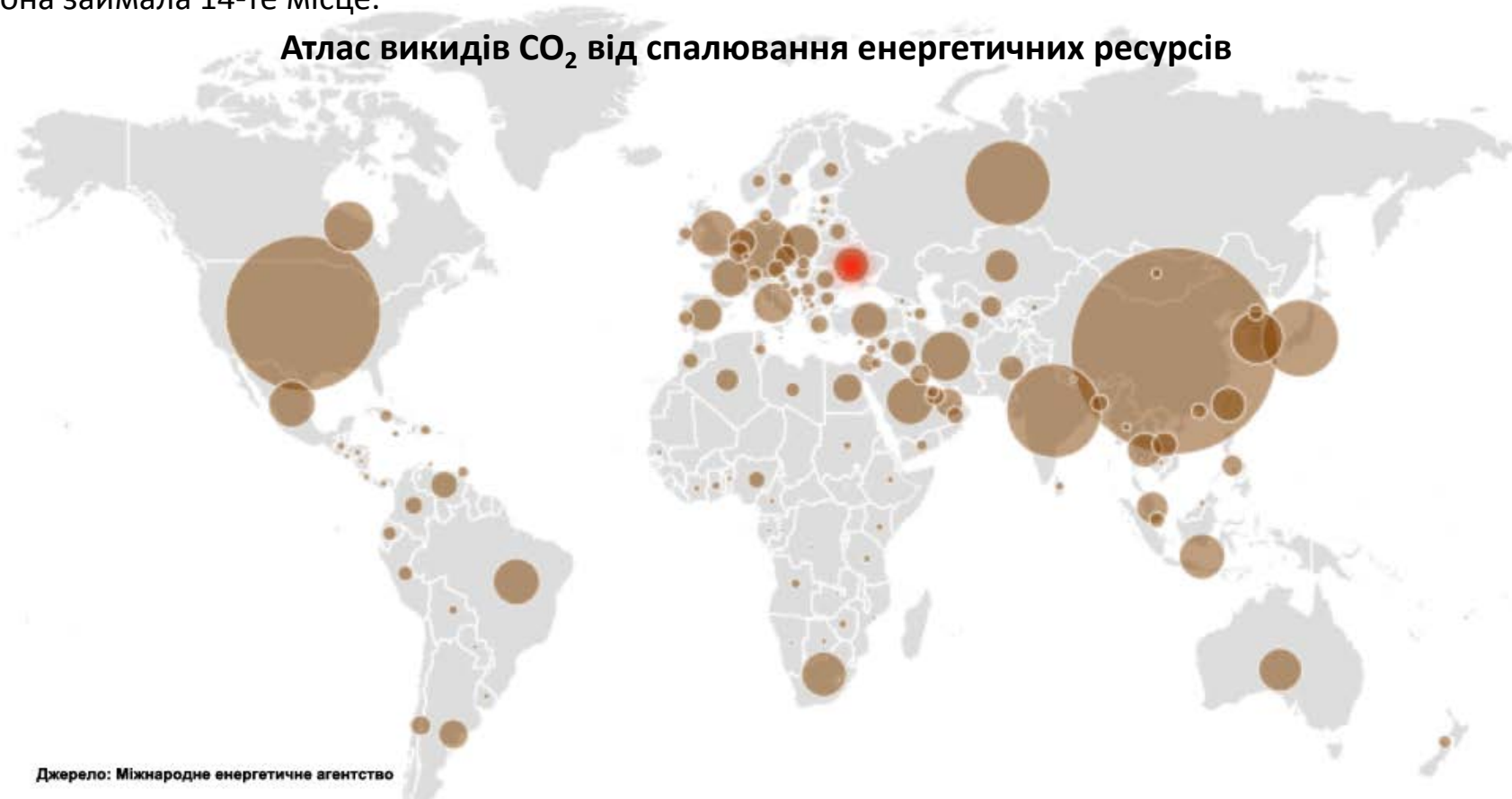
Україна в 2013 р. займала 21-ше місце серед найбільших емітентів викидів CO₂, що здійснюються при спалюванні енергетичних ресурсів. В 1990 р. Україна займала 6-те місце.

При цьому за вуглецеємністю ВВП (ПКС) Україна в 2013 р. займала 5-те місце!

Більш вуглецеємні економіки є лише в Зімбабве, Кюрасао, Туркменістані та Монголії.

За викидами CO₂ на душу населення Україна зайняла 50-те місце в світі в 2013 р., тоді як в 1990 р. вона займала 14-те місце.

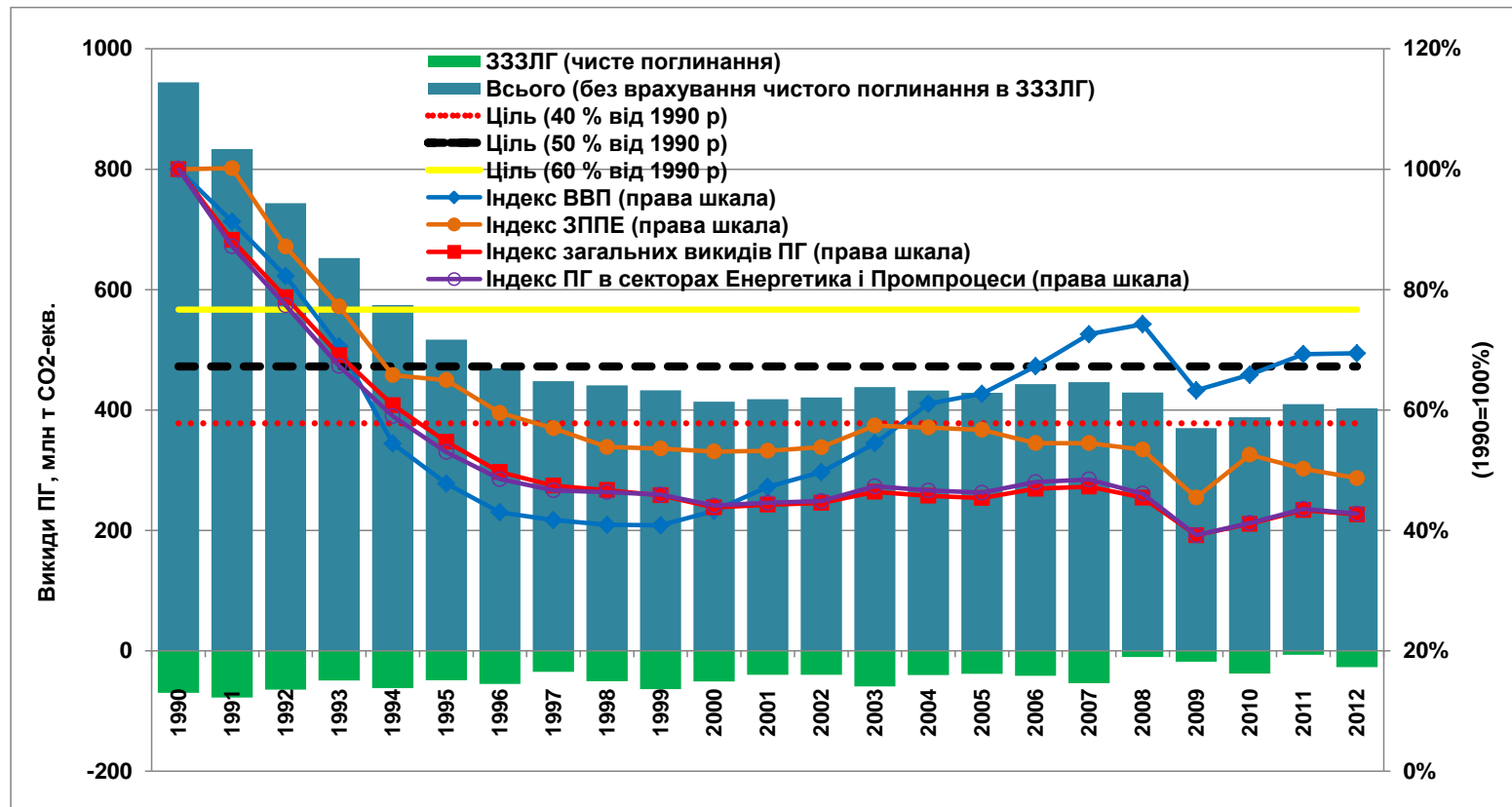
Атлас викидів CO₂ від спалювання енергетичних ресурсів

Джерело: Міжнародне енергетичне агентство

Енергетика, економіка та зміна клімату

- Динаміка викидів ПГ в Україні повторює траєкторію загального постачання первинних енергоресурсів.
- Протягом 1990-2000 рр. темпи викидів ПГ були співставними з темпами падіння ВВП, проте після 2000 року внаслідок зміни структурних пропорцій в економіці зростання ВВП вже не супроводжувалося відповідним зростанням викидів ПГ.
- Міжнародні зобов'язання України передбачають, що викиди ПГ в 2020 р. не перевищать 76% від рівня 1990 р., а до 2030 р. – 60% від рівня 1990 р.

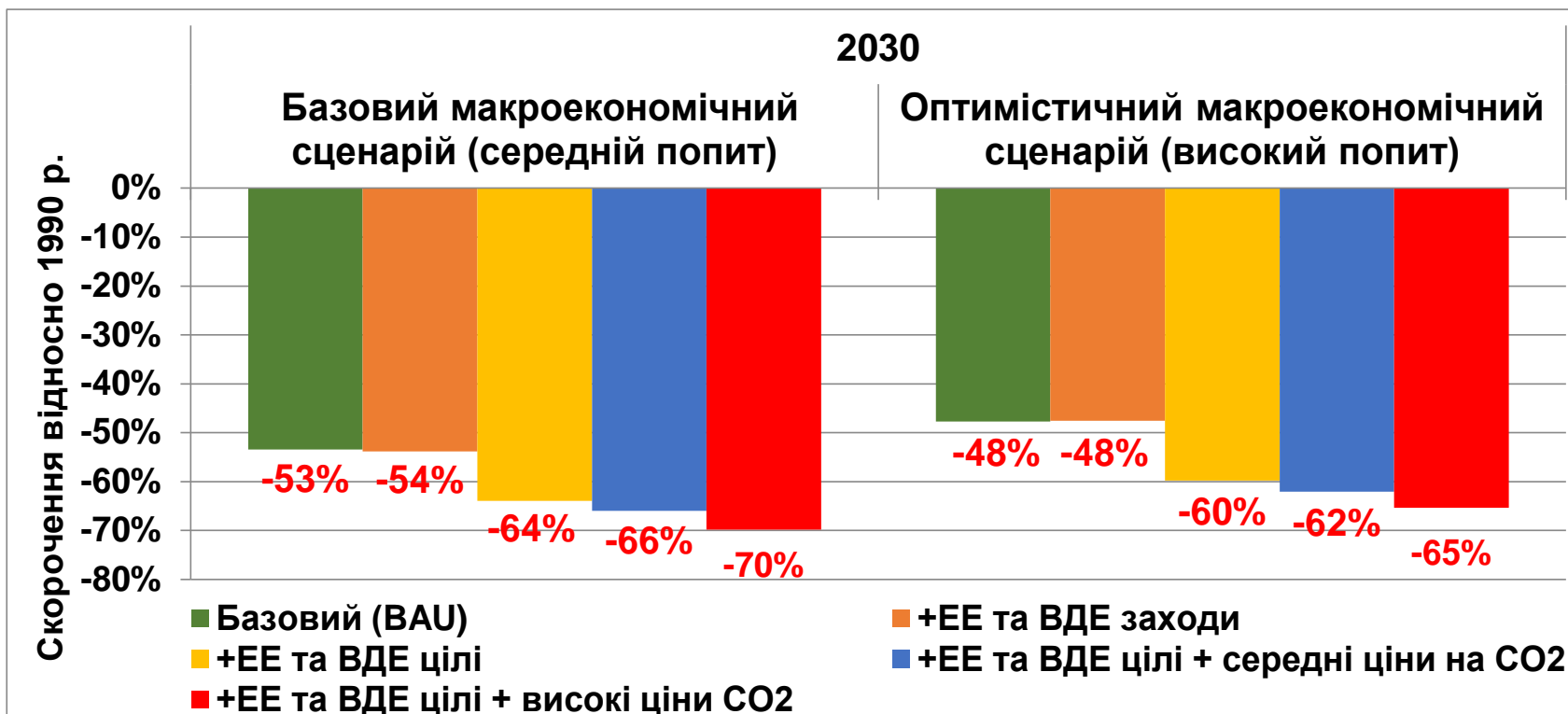
Інституційні та індикативні передумови розробки прогнозних сценаріїв

- За часів незалежності в Україні так і не було розроблено дієвої довгострокової стратегії соціально-економічного розвитку країни.
- Представлений Мінекономрозвитку у липні 2015 р. стратегічний документ «Шлях до процвітання: Базові принципи реформування економіки» містить лише один кількісний економічний показник – це показник ВВП за ПКС на душу населення, який співпадає з аналогічним показником у Стратегії сталого розвитку «Україна-2020», проте з лагом у 10 років.
- На момент розробки прогнозів викидів ПГ діючою була оновлена редакція Енергетичної стратегії України до 2030 року, яка затверджена у 2013 році. В Енергетичній стратегії України до 2035 року, яка затверджена КМУ у серпні 2017 року основним завданням посталено зниження енергомісткості економіки у 2 рази, тобто досягнення середнього рівня відповідного показника по країнах ОЕСР.
- Найбільш конкретизовані діючі стратегічні документи це – Національний план дій з відновлюваної енергетики до 2020 року та Національний план дій з енергоефективності до 2020 р.

Потенціал скорочення викидів парникових газів

За оцінками ІЕП НАНУ, потенціал скорочення викидів ПГ складає **до 35-40% від рівня 1990 р.** у 2030 р., тоді як в 2012-2013 рр. рівень викидів ПГ складав близько 43%).

Реалізація цього потенціалу потребуватиме активізації процесів розширеного інтенсивного економічного відтворення, суттєвого підвищення енергоефективності, інтенсифікації використання ВДЕ, розвитку інноваційного виробництва, що **потребуватиме залучення від 75 до 100 млрд Євро**, третину яких (без врахування витрат на реалізацію заходів на приватному транспорті) необхідно залучити до житлового сектору.

Інститут економіки та прогнозування
Національної академії наук України

Дякую за увагу!

Institute for Economics and Forecasting,
Ukrainian National Academy of Sciences